Tweede Kamer der Staten-Generaal 2

Vergaderjaar 2014–2015 Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1510

Vragen van het lid **Van Ojik** (GroenLinks) aan de Ministers van Defensie en voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *de economische missie naar Abu Dhabi* (ingezonden 2 februari 2015).

Antwoord van Minister **Hennis-Plasschaert** (Defensie) mede namens de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (ontvangen 9 maart 2015).

Vraag 1
Klopt het dat u van plan bent om van 22 tot en met 26 februari 2015 leiding te geven aan een economische missie naar Abu Dhabi gericht op de veiligheids- en defensieindustrie?[1]

Antwoord 1
Ja, net als bijvoorbeeld mijn collega's van Frankrijk, Griekenland, Italië, Spanje en het Verenigd Koninkrijk.

Vraag 2
Klopt het dat deze economische missie gericht is op wapenexport en investeringen in de wapenindustrie?

Antwoord 2
De economische missie is er, binnen het kader van de Defensie Industrie Strategie (Kamerstuk 131 25, nr. 20, 13 december 2013), op gericht de Nederlandse defensie- en veiligheidsindustrie te ondersteunen.
Deze handelsmissie strookt met het kabinetsbeleid om een Europees en internationaal *level playing field* te bevorderen, respectievelijk de Nederlandse defensie- en veiligheidsgerelateerde industrie internationaal te positioneren.
De deelnemende bedrijven opereren veelal zowel op de civiele als defensiemarkt.

Vraag 3
Waarom is ervoor gekozen om dit jaar met zo'n zware delegatie af te reizen naar Abu Dhabi en de IDEX defensiebeurs?

[1] http://www.rvo.nl/actueel/evenementen/economische-missie-naar-de-verenigde-arabische-emiraten

ah-tk-20142015-1510
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2015

Antwoord 3
Er zijn jaarlijks drie internationale defensiebeurzen, waarbij per geval de opportuniteit van deelneming vanuit Nederland en van een bewindspersoon wordt beoordeeld. Wat de IDEX betreft, hebben het economische en politieke belang van de bilaterale relatie met de Verenigde Arabische Emiraten – een coalitiepartner uit de regio in de strijd tegen ISIS – ook meegewogen in deze beoordeling (zie ook het antwoord op vraag 9).

Vraag 4 t/m 7
Hoe schat u het risico in dat het stimuleren van wapenexport en investeringen in de wapenindustrie in de regio Midden-Oosten en Noord-Afrika (MENA) bijdraagt aan verdere destabilisering van deze regio waar al zoveel complexe gewelddadige conflicten zijn?
Hoe voorkomt u dat deze economische missie direct of indirect bijdraagt aan verdere escalatie van conflicten, interne repressie van de bevolking en schending van mensenrechten in het Midden-Oosten en Noord-Afrika?
Hoe gaat u voorkomen dat in de toekomst hetzelfde gebeurt als in 2011 in Egypte en Bahrein, toen de regering door Nederland geleverde tanks inzette om de eigen bevolking te onderdrukken?[3]
Hoe beziet u deze missie in het kader van de OESO-richtlijnen waarin opgenomen is dat ondernemingen manieren moeten zoeken «om ongunstige effecten op mensenrechten te voorkomen of te verminderen wanneer deze effecten direct verbonden zijn aan hun bedrijfsactiviteiten, producten of diensten via een zakelijke relatie, zelfs als zij zelf niet bijdragen aan deze effecten»?

Antwoord 4 t/m 7
IDEX is een internationale defensiebeurs die overheden, bedrijven en kennisinstellingen uit de gehele wereld de gelegenheid biedt om contacten te leggen en kennis en ervaring uit te wisselen. Indien Nederlandse bedrijven contracten sluiten, zijn zij verplicht daarvoor een exportvergunning voor militaire goederen aan te vragen bij de Nederlandse overheid.
Deze aanvraag wordt vervolgens aan de acht criteria van het Europees Gemeenschappelijk Standpunt inzake wapenexport (EUGS) getoetst. Deze criteria moeten onder meer voorkomen dat de regionale vrede, veiligheid en stabiliteit alsmede mensenrechten in het geding komen door de export van de desbetreffende goederen. Tevens wordt bij deze toetsing nauwlettend de interne situatie van het ontvangende land betrokken. Indien deze toets aan de EUGS-criteria negatief uitvalt, wordt de exportvergunning afgewezen.

Vraag 8
Wat is uw visie op het Duitse besluit ten aanzien van wapenexport naar Saudi-Arabië vanwege instabiliteit in de regio? Is het niet verstandig dat Nederland zich hierbij aansluit?

Antwoord 8
Dit bericht blijkt onjuist te zijn, zie de antwoorden van de Minister van Buitenlandse Zaken op vragen over dit onderwerp van 11 februari 2015 (Aanhangsel Handelingen TK 2014–2015, nr. 1284).

Vraag 9
Bent u bereid het bezoek aan de IDEX defensiebeurs te heroverwegen in het kader van de huidige conflicten in de MENA-regio?

Antwoord 9
Neen. Deelneming staat niet haaks op het kabinetsbeleid ten aanzien van wapenexport. Daarnaast biedt dit bezoek een nuttige gelegenheid om de brede bilaterale betrekkingen met een relevante politieke en economische partner in de regio, de Verenigde Arabische Emiraten, aan te halen.

[3] http://www.volkskrant.nl/dossier-archief/egypte-spekte-nederlandse-legerkas~a1850350/